

ASSAIG MONOGRAFICH

SOBRE LES

CICINDELES CATALANES

PER

EUGENI FERRER Y DALMAU

(CONTINUACIÓ)

Coneixem de Catalunya:

ab.) <i>Cadevalli</i> Ferrer . . .	Ripoll (Col. Ferrer y Dalmau)		
ab.) <i>rectilinea</i> Meg. . . .	Ripoll id. id. id.		
ab.) <i>montana</i> Charp. . . .	Queralps Col. id. id.		
	Ripoll id. id. id.		
ab.) <i>ruderata</i> Bent. . . .	Ripoll id. id. id.		
ab.) <i>humeralis</i> Bent. . . .	Ripoll id. id. id.		
ab.) <i>Menetriesi</i> Bent. . . .	Ripoll id. id. id.		
tipus <i>riparia</i> Dej. . . .	Queralps id. id. id.		
	Ripoll id. id. id.		

CICINDELA CAMPESTRIS L.

LAM. IV FIG. 4

«*C. viridis, elytris punctisque quinque albis. Praeter haec apex albicat*».—Long. 9-18 mm.

Generalment vert herba, metalich inferiorment, antenes negres ab els primers articles metalichs—Front vellós am fosetes—1^r article de les antenes generalment vellós. Palpes llavials metalichs.—Pronotum manifestament més estret cap à la base, trapezoidal ò cordat, ab la part del coll y de la base arrugades transversalment. Elitres variables en sa forma y esculptura presentant d'ordinari cinch taques blan-

ques, algunes sobre fondo fosc. Epipleures metàliques. Cuixes y tibies, galtes y epímeres vermell-bronzejades. Tancs verts blauenchs. Abdomen moderadament vellós.

Les femelles presenten un punt negre sobre'ls élitres aprop de la regió sutural de la part basal dels mateixos.

Habitant eixa especie una comarca estensíssima, puig que abraça gran part del Africa y Asia a més de tota la Europa, y arriant en sa estació a altures molt diferents que en nostre país arriba a un desnivell de 2.500 metres o sia desde les platjes del Mediterrani fins les cimes de Nuria, per força s'ha de presentar una variabilitat grossa de formes, colors, etc.

Aquesta variabilitat que porta una sinonimia de més de 70 noms d'aberracions, varietats, etc., complica l'estudi d'eixa especie, obligantnos a no tractar sols la especie catalana sino després de donar una idea general de la especie lineana.

Podem nosaltres agrupar les *C. campestris* en eixa forma.

Taques discals soltes ó bé connata ab traç prim ó bé groixut jamay angulós	Humeri no força grosos y carrats . . .	Taques discals en direcció obliqua . . .	Pronotum casi carrat; élitres cilíndrics	Tipus (Europa y Siberia)
			Pronotum més ample; élitres plans ovals	<i>marroccana</i> (Espanya, Marroc, Alger)
		Taques discals en direcció transversa		<i>pontica</i> (Cost. ital., Xipre, Assia Menor)
	Humeri molt marcats	Pronotum amb un voraviu lateral verblau.		<i>Suffriani</i> (Ciclades, Sporades, Rod. Creta)
		Sense aquest voraviu		<i>corsicana</i> (Nissa, Córcega, Cerdanya)
Taques discals en forma de banda angulara	Pronotum força aprimat cap a llur base.			<i>herbacea</i> (Asia Menor)
	Pronotum poch aprimat cap a la base.			<i>desertorum</i> (Caucas)

Aquesta classificació es purament artificial puig se troven passos d'una á les altres varietats formant gradacions casi insensibles.

Aixís al Sud de Rússia y vora el Mar Negre, se troven passos de la pòntica á la tipus (Colecció Ferrer Dalmau). Entre la tipus y marroccana hi ha la *pseudomarrocana* Kraatz, que per sencills cambis forma a S. Martí Santosq (Nissa) la unió entre la corsicana y 'l tipus. També els exemplars de Balears son transició entre la corsicana y la marroccana.

En nostra terra tenim la transit pseudomarrocana, confosa ab la marroccana pels seus colors vermellosos del cap, prònotum y fondo del voltant de les taques dels élitres. Aquesta coloració rojenca la separa tot seguit del tipus, a la que s'assembla per la variabilitat en el número y forma de les taques; en cambi se diferencia de la marroccana per

Torax.—Aproximadament tant llarch com ample. Májim ample junt a la vorada anterior, forma trapeçoidal.

Élitres ob-ovals, ab lo llim format per una part rectilfnea y un altra corva al extrem.

(1) Forma general esbelta.

Torax.—Visiblement més ample que llarch. Májim ample cap al mitj, forma de cor.

Élitres. — Ovals, arrancant la corva del mateix angle humeral.

Forma general encongida.

Notis bé que aquestes diferencies son més notables si s'agafen exemplars de la alta Catalunya ont ni s'hi veuen les taques rojes del cap y la trífloba del pronotum y que per graus insensibles se va passant cap a la *marroccana*; que té son máxim desarrollo al mitjdía d'Espanya.

A més d'aquestes varietats se presenten un sens nombre de variacions de valor científich més ó menys raonable y que nosaltres reduirem als següents quadros per fer més sencilla la investigació dels naturalistes cataláns, indicant les que coneixem de nostre terror.

(1) Notes sobre les Cicindeles catalanes—per Eugeni Ferrer y Dalmau —Institució Catalana d'H. Nat.—Janer 1907.

Aberracions

Variacions de coloració	Coloració roixa	total.	<i>rubens</i>	Friv.
		= <i>Farellensis</i> Graëlls part. non Beut = <i>Saxenii</i> Eudr.		
Coloració negra	parcial	cap y torax sols, vermells . . .	<i>palustris</i>	Beut.
		élytres sols vermells . . .	<i>rufipennis</i>	Beut.
Coloració blava.	Labrum fosch . . .	intens	<i>funebri</i>	Sturn.
		negrosa.	<i>nigrescens</i>	Heer.
Variacions incompletes	Sens punt sexual de les fem.	<i>coeruleascens</i>	Schilsuy
		<i>melanostoma</i>	D. T.
		Falta el punt 1.	<i>impunctata</i>	West.
		Falta el punt 2.	<i>deuteros</i>	D. T.
		Falta el punt 3.	<i>5 maculata</i>	Beuthin
		Falta el punt 4.	<i>protos</i>	D. T.
		Falta el punt 5.	<i>manca</i>	D. T.
		Falta el punt 6.	<i>exsuturalis</i>	Beuth.
		Falten els punts 1 y 2	<i>destituta</i>	Sonka
		Falten els punts 2 y 3	<i>4 maculata</i>	Beut.
		Falten els punts 2 y 6	<i>Luetgensi</i>	Beut.
		Falten els punts 5 y 6	<i>exapicalis</i>	Beut.
Variació inornata	Falten els punts 1 y 6	<i>tetrasticta</i>	Ferrer
		restant sols 1.	<i>humerosa</i>	Sonka
		Falten totes les taques	<i>simplex</i>	D. T.
Variacions per soldadura	Forma connata	= <i>affinis</i> Fisch.		
		tras d'unió fi . . .	<i>connata</i>	Heer
		tras d'unió groixut.	<i>confluens</i>	Brem
		Les dues formes tot a l'hora	<i>connata-conjuncta</i>	Ferrer
Variacions dilatatas	Forma conjuncta	<i>conjuncta</i>	D. T.
		Taca segona del apex ó sia la apical grossa	<i>suturalis</i>	D. T.
	Taca del disch, perllongada longitudinalment	<i>litorata</i>	Kraatz

(Continuará).